

Mišljenje 28/2025 o Nacrtu provedbene odluke Europske komisije u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 o primjerenosti zaštite osobnih podataka u Brazilu

Verzija 1.0

Doneseno 4. studenog 2025.

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Sažetak

Europska komisija započela je 5. rujna 2025. postupak za donošenje nacrtu provedbene odluke („Nacrt odluke”) o primjerenosti zaštite osobnih podataka u Saveznoj Republici Brazilu („Brazil”).

Europska komisija zatražila je 5. rujna 2025. mišljenje Europskog odbora za zaštitu podataka („EDPB”). Procjena EDPB-a o primjerenosti razine zaštite koju pruža Brazil donesena je na temelju ispitivanja samog Nacrta odluke, kao i na temelju analize dokumentacije koja je javno dostupna na službenim internetskim stranicama brazilskih tijela.

EDPB se usmjerio na procjenu općih aspekata Nacrta odluke povezanih s OUZP-om te na pristup tijela javne vlasti osobnim podacima koji se prenose iz EGP-a u svrhe kaznenog progona i nacionalne sigurnosti, uključujući pravne lijekove dostupne pojedincima u EGP-u. EDPB je također procijenio jesu li zaštitne mjere koje se pružaju unutar pravnog okvira u Brazilu uvedene i djelotvorne.

EDPB je kao glavnu referencu za ovu procjenu koristio Referentni dokument o primjerenosti koji je 28. studenog 2017. donijela Radna skupina iz članka 29.², kako ga je zadnje revidirao i donio EDPB 6. veljače 2018. („Referentni dokument o primjerenosti”), kao i Preporuku EDPB-a 02/2020 o europskim temeljnim jamstvima za mjere nadzora.

EDPB pozitivnim ocjenjuje da su u okviru za zaštitu podataka, točnije, u Općem zakonu o zaštiti podataka u Brazilu („LGPD”) i predsjedničkim dekretima i obvezujućim propisima koje izdaje brazilsko tijelo za zaštitu podataka (*Agencia Nacional de Proteção de Dados*, „ANPD”), utvrđeni zahtjevi koji su u velikoj mjeri usklađeni s OUZP-om i sudskom praksom Suda Europske unije (među ostalim u pogledu načela, prava ispitanika, prijenosa, nadzora i pravne zaštite).

EDPB je također zaključio da bi Europska komisija u Nacrtu odluke trebala pojasniti određene aspekte pravnog okvira Brazila i pomno pratiti njegov razvoj.

Kad je riječ o načelu odgovornosti i zahtjevima za procjenu učinka na zaštitu podataka, EDPB smatra važnim da je provođenje procjene obvezno u slučajevima u kojima bi obrada mogla dovesti do visokog rizika za prava i slobode pojedinaca, kao i da procjena učinka na zaštitu podataka obuhvaća procjenu nužnosti i proporcionalnosti obrade. Stoga poziva Europsku komisiju da prati praktičnu provedbu tih zahtjeva.

LGPD u određenim slučajevima predviđa ograničenje pružanja informacija ispitanicima ili nadzornom tijelu na temelju „poslovne i industrijske tajne”. Uzimajući u obzir važnost zahtjeva za transparentnost za mogućnost ispitanika da kontroliraju način obrade svojih podataka, kao i važnost obveza suradnje s nadzornim tijelom, posebice radi pružanja informacija potrebnih za njegove zadaće nadzora, EDPB poziva Europsku komisiju da prati

¹ Uredba 2016/679/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ.

² Radna skupina iz članka 29., WP 254 rev.01, donesen 28. studenog 2017., kako je zadnje revidiran i donesen 6. veljače 2018., a odobrio ga je EDPB.

provedbu tih ograničenja u praksi radi boljeg razumijevanja njihova utjecaja na prava na informacije i pristup, kao i na ovlasti ANPD-a, ako takva ograničenja postoje.

U pogledu pravila za daljnji prijenos, EDPB poziva Europsku komisiju da u Nacrtu odluke pojasni mogu li se prijenosi provoditi u skladu s tim uvjetima, koji su jednaki onima iz članka 49. OUZP-a, samo u iznimnim okolnostima u kojima se ne mogu koristiti drugi instrumenti za prijenos. Komisiju se također poziva da razjasni obavješćuje li se ispitanike o mogućim rizicima prijenosa ako se prijenos temelji na njihovu pristanku i okolnostima prijenosa (trajanje i svrha prijenosa, odredišne zemlje, odgovornosti uključenih strana, prava ispitanika i načini za ostvarivanje tih prava), bez obzira na to koji se instrument za prijenos koristi.

Nadalje, EDPB poziva Europsku komisiju da dodatno razjasni zadaće Nacionalnog vijeća za zaštitu osobnih podataka i privatnosti i njegovu interakciju s ANPD-om.

Kad je riječ o pristupu i upotrebi osobnih podataka koji se prenose voditeljima obrade i izvršiteljima obrade u brazilskim tijelima javne vlasti u svrhe kaznenog progona i nacionalne sigurnosti („pristup vlade”), EDPB napominje da se LGPD ne primjenjuje na obradu podataka koja se provodi *isključivo* u svrhe javne sigurnosti, nacionalne obrane, državne sigurnosti ili istrage i progona kaznenih djela. Nadalje, EDPB pozitivnim ocjenjuje da Savezni vrhovni sud Brazila u svojoj sudskoj praksi tumači LGPD na način da se njegova djelomična primjenjivost proširuje na obradu osobnih podataka u svrhe kaznene istrage i održavanja javnog poretka.

S obzirom na navedeno EDPB poziva Komisiju da u Nacrtu odluke dodatno procijeni i pojasni primjenjivost LGPD-a u slučaju obrade osobnih podataka u svrhe kaznenog progona, uključujući istražne i korektivne ovlasti ANPD-a u odnosu na tijela kaznenog progona, kao i da u okviru svoje obveze praćenja osobito vodi računa o svim relevantnim promjenama u vezi s navedenim.

Imajući na umu činjenicu da je brazilskim savezним državama dano široko diskrecijsko pravo pri definiranju pitanja nacionalne sigurnosti, čime se omogućavaju izuzeća zbog nacionalne sigurnosti prilikom obrade osobnih podataka, EDPB poziva Komisiju da u Nacrtu odluke detaljnije opiše i objasni okvir pojma nacionalne sigurnosti prema brazilskom pravu. EDPB poziva Komisiju da u vezi s navedenim dodatno pojasni kako su izuzeća od LGPD-a u svrhe nacionalne sigurnosti povezana s prikupljanjem i dijeljenjem podataka među javnim tijelima u okviru brazilskog obavještajnog sustava (SISBIN).

Sadržaj

1. UVOD	5
2. OPĆI ASPEKTI ZAŠTITE PODATAKA.....	6
2.1. Odgovornost i upravljanje podacima	6
2.2. Područje primjene i definicije	7
2.2.1. Materijalno i teritorijalno područje primjene LGPD-a	7
2.2.2. Definicije	8
2.3. Načela i pravne osnove zaštite podataka	8
2.3.1. Načela obrade.....	8
2.3.2. Sigurnosne mjere i povrede	10
2.3.3. Zakonitost obrade	11
2.4. Prava pojedinaca	12
2.5. Ograničenja daljnjih prijenosa	12
2.6. Postupovni i provedbeni mehanizmi	14
2.6.1. Neovisni nadzor	14
2.6.2. Pravna zaštita	15
2.6.3. Sankcije	16
3. PRISTUP TIJELA JAVNE VLASTI U BRAZILU OSOBNIM PODACIMA PRENESENIMA IZ EUROPSKE UNIJE I NJIHOVA UPOTREBA TIH PODATAKA	16
3.1. Pristup brazilskih tijela javne vlasti podacima i njihova upotreba u svrhe kaznenog progona	17
3.1.1. Pravni okvir u područjima kaznenog progona.....	17
3.1.2. Nužnost i proporcionalnost	18
3.1.3. Daljnja upotreba podataka i daljnji prijenosi.....	20
3.1.4. Nadzor i pravna zaštita	21
3.2. Pristup brazilskih tijela javne vlasti podacima i njihova upotreba u svrhe nacionalne sigurnosti	22
3.2.1. Područje primjene izuzeća iz članka 4. točke III. LGPD-a i njegova primjenjivost na kaznena djela protiv državne sigurnosti.....	22
3.2.2. Pravni okvir za nacionalnu sigurnost	23

3.2.3. Daljnji prijenosi i međunarodni sporazumi	25
3.2.4. Nadzor i pravna zaštita	26
4. PROVEDBA I PRAĆENJE NACRTA ODLUKE	27

Europski odbor za zaštitu podataka

uzimajući u obzir članak 70. stavak 1. točku (s) Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (dalje u tekstu OUZP),

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru (EGP), a posebno njegov Prilog XI. i Protokol 37., kako su izmijenjeni Odlukom Zajedničkog odbora EGP-a br. 154/2018 od 6. srpnja 2018.³,

uzimajući u obzir članke 12. i 22. svojeg Poslovnika,

DONIO JE SLJEDEĆE MIŠLJENJE:

³ Upućivanja na „države članice” u ovom Mišljenju treba tumačiti kao upućivanja na „države članice EGP-a”.

1. UVOD

- (1) U poglavlju V. OUZP-a utvrđuju se uvjeti za prijenos osobnih podataka u treću zemlju ili međunarodnu organizaciju. Prijenosi osobnih podataka mogu se obavljati na temelju odluke o primjerenosti Europske komisije (članak 45. OUZP-a) ili, ako odluka o primjerenosti nije donesena, ako voditelj ili izvršitelj obrade predvidi odgovarajuće zaštitne mjere, uključujući provediva prava i pravne lijekove za ispitanike (članak 46. OUZP-a). Ako ne postoje ni odluka o primjerenosti ni odgovarajuće zaštitne mjere, prijenos ili skup prijenosa u treću zemlju ili međunarodnu organizaciju ostvaruje se samo pod određenim uvjetima (članak 49. OUZP-a).
- (2) EDPB podsjeća da se odlukama o primjerenosti potvrđuje kontinuirana zaštita osobnih podataka koji se prenose iz EGP-a u treće zemlje ili međunarodne organizacije i da su one pouzdan instrument za prijenos kojim se jamči zaštita prava ispitanika kad se podaci prenose izvan EGP-a. U skladu s Referentnim dokumentom o primjerenosti⁴ i relevantnom sudskom praksom Suda Europske unije⁵, iako treća zemlja ne mora pružiti razinu zaštite koja je istovjetna onoj koja je zajamčena u pravnom poretku EU-a, izraz „primjerena razina zaštite” iz članka 45. stavka 1. OUZP-a mora se tumačiti na način da se od treće zemlje zahtijeva da na temelju svojeg domaćeg zakonodavstva ili međunarodnih obveza osigura razinu zaštite temeljnih prava i sloboda koja je u načelu istovjetna onoj koja je osigurana u Europskoj uniji, tumačenoj u vezi s Poveljom o temeljnim pravima.
- (3) Brazil je savezna republika koja se sastoji od 26 saveznih država i jednog saveznog distrikta, kako je utvrđeno u njezinu Saveznom ustavu („Ustav”)⁶. Brazilske savezne države imaju i vlastite ustave, koji ne smiju biti u suprotnosti sa Saveznim ustavom. Privatnost i zaštita podataka zajamčeni su Ustavom kao temeljna prava (članak 5. točke X., XII. i LXXIX. Ustava)⁷, a Ustavni sud priznaje ih za sve osobe, uključujući strance, neovisno o tome imaju li boravište u Brazilu⁸.
- (4) Temeljni je propis kojim se uređuje zaštita podataka Opći zakon o zaštiti podataka ili „Lei Geral de Proteção de Dados” („LGPD”) (br. 13.709 od 14. kolovoza 2018., zadnje izmijenjen Zakonom br. 14.460 od 25. listopada 2022.). LGPD je nadopunjen obvezujućim dekretima (Predsjednički dekret br. 10.474 od 26. kolovoza 2020. i Predsjednički dekret br. 11.758 od 30. listopada 2023.), koji su pravno obvezujući i provedivi⁹.

⁴ Radna skupina iz članka 29., WP 254 rev.01, donesen 28. studenog 2017., kako je zadnje revidiran i donesen 6. veljače 2018., a odobrio ga je EDPB, poglavlje 3., dio C.

⁵ Sud Europske unije, 6. listopada 2015., presuda u predmetu C-362/14, Maximilian Schrems/Data Protection Commissioner („Schrems”) i Opći sud, 3. rujna 2025., presuda u predmetu T-553/23, Philippe Latombe/Europska komisija („Latombe”).

⁶ Vidjeti uvodnu izjavu 7. Nacrta odluke.

⁷ Vidjeti uvodnu izjavu 8. Nacrta odluke.

⁸ Vidjeti uvodnu izjavu 9. Nacrta odluke.

⁹ Vidjeti uvodne izjave 11. i 12. Nacrta odluke.

- (5) Brazilski okvir za zaštitu podataka obuhvaća, osim LGPD-a, obvezujuće propise koje izdaje brazilsko tijelo za zaštitu podataka (*Agencia Nacional de Proteção de Dados*, „ANPD”)¹⁰. Ti propisi donose dodatna pravila za tumačenje i primjenu LGPD-a¹¹. Na primjer, Uredba br. 4 od 24. veljače 2024. o primjeni administrativnih sankcija, Uredba br. 15. od 24. travnja 2024. o obavješćivanju o sigurnosnim incidentima („Uredba o obavješćivanju o sigurnosnim incidentima”), Uredba br. 19 od 23. kolovoza 2024. o međunarodnom prijenosu osobnih podataka („Uredba o prijenosu podataka”), Uredba br. 2 od 27. siječnja 2022. o primjeni LGPD-a na mala i srednja poduzeća, Uredba br. 18 od 15. srpnja 2024. o ulozi službenika za zaštitu podataka („Uredba o ulozi službenika za zaštitu podataka”).
- (6) EDPB pozdravlja ustavno priznavanje prava na privatnost i zaštitu podataka kao temeljnih prava, koja se dalje provode kroz nacionalno pravo. Osim toga, EDPB pozitivno ocjenjuje međunarodne obveze koje je Brazil preuzeo¹².
- (7) EDPB napominje da u skladu s člancima od 47. do 94. Uredbe (EU) 2018/1725 institucije, tijela, uredi i agencije Europske unije¹³ mogu prenositi osobne podatke u treću zemlju, područje, sektor ili međunarodnu organizaciju za koju je Europska komisija u skladu s člankom 45. stavkom 3. Uredbe (EU) 2016/679 zaključila da osigurava primjerenu razinu zaštite, pod uvjetom da prijenos služi isključivo za zadaće koje su u nadležnosti voditelja obrade, bez potrebe za dodatnim odobrenjem. EDPB poziva Europsku komisiju da podsjeti na tu pravnu mogućnost u uvodnim izjavama Nacrta odluke.

2. OPĆI ASPEKTI ZAŠTITE PODATAKA

2.1. Odgovornost i upravljanje podacima

- (8) U LGPD-u se načelo odgovornosti utvrđuje kao jedno od temeljnih načela primjenjivih na obradu osobnih podataka. U skladu s njim, voditelji i izvršitelji obrade¹⁴ donose odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi djelotvorno ispunili svoje obveze zaštite podataka te kako bi mogli dokazati da su ispunjene, među ostalim nadležnom nadzornom tijelu (članak 46. LGPD-a). EDPB napominje da takve mjere obuhvaćaju imenovanje službenika za zaštitu podataka (članak 41. LGPD-a), kako je detaljnije opisano u Uredbi o ulozi službenika za zaštitu podataka ANPD-a, procjenu učinka na zaštitu podataka (članak 38. LGPD-a) te vođenje evidencije o aktivnostima obrade podataka (članak 37. LGPD-a). Nadalje, u LGPD-u

¹⁰ Svi obvezujuć propisi koje je izdao ANPD dostupni su ovdje: https://www.gov.br/anpd/pt-br/aceso-a-informacao/institucional/atos-normativos/regulamentacoes_anpd.

¹¹ Vidjeti uvodnu izjavu 13. Nacrta odluke.

¹² Vidjeti uvodne izjave od 8. do 10. Nacrta odluke.

¹³ Uredba (EU) br. 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ („EUDPR”), SL L 295, 21.11.2018., str. 39.

¹⁴ Službenici za obradu, u skladu s člankom 5. točkom IX. LGPD-a.

se navodi da voditelji i izvršitelji obrade mogu donijeti interna pravila za dobru praksu i modele upravljanja, uključujući planove za obrazovne aktivnosti, mehanizam unutarnjeg nadzora i ublažavanje rizika (članak 50. LGPD-a). EDPB pozitivnim ocjenjuje da su ti instrumenti slični onima koji su predviđeni OUZP-om za provođenje načela odgovornosti i pozdravlja tako blisku usklađenost.

- (9) EDPB napominje da LGPD ne sadržava jasnu obvezu provedbe procjene učinka na zaštitu podataka u slučajevima u kojima bi obrada mogla dovesti do visokog rizika za prava i slobode pojedinaca, već se u tim slučajevima samo upućuje na mogući zahtjev ANPD-a. EDPB u tom pogledu napominje da ANPD u Često postavljanim pitanjima¹⁵ koja se odnose na procjenu učinka na zaštitu podataka („Često postavljana pitanja o procjeni učinka na zaštitu podataka”) preporučuje provedbu procjene učinka na zaštitu podataka u slučajevima u kojima postupak obrade može dovesti do visokog rizika. Osim toga, prema LGPD-u procjena nužnosti i proporcionalnosti nije izričito obuhvaćena opsegom procjene učinka na zaštitu podataka. Međutim, u Često postavljanim pitanjima o procjeni učinka na zaštitu podataka voditeljima i izvršiteljima obrade preporučuje se da u svojim procjenama učinka na zaštitu podataka procijene nužnost i proporcionalnost obrade.
- (10) U tom kontekstu EDPB poziva Europsku komisiju da prati praktičnu primjenu tih zahtjeva kako bi se provjerilo provodi li se procjena učinka na zaštitu podataka u slučajevima u kojima postupak obrade može dovesti do visokog rizika za prava i slobode pojedinaca, kao i obuhvaćaju li te procjene procjenu nužnosti i proporcionalnosti postupaka obrade u odnosu na svrhe.

2.2. Područje primjene i definicije

- (11) Poglavlje 3. Referentnog dokumenta o primjerenosti posvećeno je „sadržajnim načelima” i sadržava osnovne pojmove i načela zaštite podataka. Sustav treće zemlje ili međunarodne organizacije mora sadržavati te osnovne pojmove i načela kako bi se osigurala razina zaštite osobnih podataka koja je u načelu istovjetna onoj koja se jamči pravom Unije. Ne moraju biti istovjetni terminologiji iz OUZP-a, no trebali bi odražavati pojmove sadržane u pravu Unije o zaštiti podataka i biti usklađeni s njima. Referentni dokument o primjerenosti upućuje na sljedeće važne pojmove: „osobni podaci”, „obrada”, „voditelji obrade”, „izvršitelji obrade”, „primatelj” i „osjetljivi podaci”. O ovom aspektu brazilskog prava raspravljat će se u sljedećim odjeljcima.

2.2.1. Materijalno i teritorijalno područje primjene LGPD-a

- (12) EDPB pozdravlja činjenicu da je materijalno i teritorijalno područje primjene LGPD-a vrlo slično onome koje je predviđeno okvirom EU-a o zaštiti podataka.

¹⁵ https://www.gov.br/anpd/pt-br/canais_atendimento/agente-de-tratamento/relatorio-de-impacto-a-protecao-de-dados-pessoais-ripd.

- (13) U članku 4. LGPD-a iz područja primjene isključuje se obrada isključivo u osobne i neekonomske svrhe, a takva izuzeća predviđena su i u OUZP-u (članak 2. stavak 2. točka (c) OUZP-a). Također, neki drugi postupci obrade djelomično izlaze iz područja primjene LGPD-a, posebno obrada u sljedeće svrhe: javna sigurnost, nacionalna obrana, državna sigurnost ili istraga i progon kaznenih djela; novinarske i umjetničke svrhe; akademsko istraživanje; zdravstveno istraživanje (članak 3. točka III. LGPD-a). Navedeno se detaljnije opisuje u odjeljku 3.1. ovog Mišljenja.
- (14) Kad je riječ o djelomičnoj primjeni LGPD-a na obradu osobnih podataka koja se provodi u novinarske i umjetničke svrhe, EDPB napominje da je područje primjene izuzeća jednako onome koje je utvrđeno u članku 85. stavku 2. OUZP-a¹⁶, tj. takvo se izuzeće primjenjuje samo ako se osobni podaci obrađuju isključivo u tu svrhu, dok sve ostale obrade koje vrše tisak, mediji i umjetnička tijela pripadaju području primjene LGPD-a. Osim toga, predviđena su određena izuzeća za obradu osobnih podataka isključivo u akademske svrhe, tj. članak 7. (zahtjevi za pravnu osnovu) i članak 11. (pravila o obradi osjetljivih podataka) LGPD-a ostaju primjenjivi¹⁷. Područje primjene tih izuzeća također je u skladu s onim iz članka 85. stavka 2. OUZP-a.

2.2.2. Definicije

- (15) EDPB s odobravanjem utvrđuje usklađenost s okvirom EU-a za zaštitu podataka, pri čemu su definicije koje se koriste u LGPD-u usklađene s onima iz OUZP-a. Konkretno, u LGPD-u su pojmovi „osobni podaci”, „pseudonimizirane informacije”, „anonimni podaci”¹⁸, „obrada podataka”, „voditelj obrade podataka”, „izvršitelj obrade podataka” i „osjetljivi podaci” (članak 5. LGPD-a) definirani na sličan način kao što su definirani u OUZP-u, tj. u uvodnoj izjavi 26., članku 4. i članku 9. stavku 1. Ostale definicije, npr. pojmova „ispitanik”, „službenik za zaštitu podataka”, „privola”, „procjena učinka na zaštitu podataka” i „zajedničko vođenje obrade”¹⁹ također su u načelu istovjetne s definicijama tih pojmova iz OUZP-a.

2.3. Načela i pravne osnove zaštite podataka

2.3.1. Načela obrade

- (16) U skladu s OUZP-om, u Referentnom dokumentu o primjerenosti utvrđuje se da se podaci moraju obrađivati na zakonit, pošten i legitiman način. U skladu s člankom 6. LGPD-a, aktivnosti obrade osobnih podataka provode se u dobroj vjeri i u skladu sa sljedećim načelima:

¹⁶ Vidjeti i uvodnu izjavu 35. Nacrta odluke.

¹⁷ Vidjeti i uvodne izjave 32. i 33. Nacrta odluke.

¹⁸ U članku 12. LGPD-a dodatno je navedeno da se anonimizirani podaci ne smatraju osobnim podacima, osim ako je anonimizacija poništena ili se može poništiti razumnim naporima. U tom se članku objašnjava da se pri utvrđivanju onoga što se smatra „razumnim” trebaju uzeti u obzir objektivni čimbenici kao što su: 1. trošak i vrijeme potrebno za poništenje postupka anonimizacije; 2. dostupna tehnologija; i 3. isključiva upotreba vlastitih sredstava voditelja obrade.

¹⁹ Vidjeti članak 42. stavak 1. točku I. LGPD-a.

svrha, primjerenost, nužnost, slobodan pristup²⁰, kvaliteta podataka, transparentnost, sigurnost, sprečavanje, nediskriminacija i odgovornost.

- (17) Uzimajući u obzir koncepte tih načela, brazilski pravi sustav sadržava ista načela obrade podataka koja su utvrđena u članku 5. OUZP-a. Na primjer, za ograničavanje svrhe u članku 7. stavku 7. LGPD-a navodi se da se „naknadna obrada osobnih podataka iz stavka 3. (javno dostupni osobni podaci) i stavka 4. (podaci koje je očito objavio ispitanik) ovog članka može provesti u nove svrhe, pod uvjetom da se poštuju legitimne i posebne svrhe za novu obradu i zaštita prava ispitanika, kao i osnove i načela utvrđena u ovom Zakonu”.
- (18) OUZP jasno propisuje da se takva naknadna obrada može provesti samo ako je nova svrha usklađena s prvotnom svrhom. Zahtjev za osiguranje usklađenosti svrha (kao i usklađenosti s primjenjivim etičkim normama i tehničkim i pravnim zaštitnim mjerama) istaknut je u Smjernicama o obradi osobnih podataka u akademske svrhe i svrhe provedbe istraživanja koje je izdao ANPD, kao i u Smjernicama o legitimnom interesu. U Smjernicama o legitimnom interesu ANPD objašnjava da voditelj obrade podataka mora dokazati stvarnu vezu između dvije svrhe obrade i razmotriti „legitimna očekivanja” ispitanika. U tim se smjernicama dalje pojašnjava da se „analiza legitimnih očekivanja može temeljiti na više čimbenika, među kojima se mogu istaknuti sljedeći: (d) predviđena svrha prikupljanja podataka i njezina usklađenost s obradom na temelju legitimnog interesa”. EDPB pozdravlja to pojašnjenje ANPD-a koje olakšava bolju usklađenost zahtjeva za ograničavanje svrhe.
- (19) Prema načelu ograničenja pohrane iz OUZP-a podaci se pohranjuju samo onoliko dugo koliko je potrebno u svrhe radi kojih se osobni podaci obrađuju (članak 5. stavak 1. točka (e) OUZP-a). Premda se u članku 6. LGPD-a ne navodi izričito načelo ograničenja pohrane, taj bi članak trebalo tumačiti zajedno s člankom 15. LGPD-a u kojem se navodi zahtjev u slučaju prekida obrade podataka. U tom je članku načelo ograničenja pohrane jasno povezano s načelima „primjerenosti” i „nužnosti” koja su među općim načelima iz članka 6. LGPD-a. Radi jasnoće, EDPB savjetuje Europsku komisiju da u Nacrtu odluke pojasni odnos između članka 6. i 15. LGPD-a u odnosu na načelo ograničenja pohrane.
- (20) Osim toga, kad je riječ o zahtjevima za ograničenje pohrane, uvjeti za pohranu i brisanje osobnih podataka nakon završetka obrade utvrđuju se u članku 16. LGPD-a. U tom se članku također predviđaju četiri svrhe u koje se podaci mogu čuvati nakon završetka obrade podataka: 1. radi ispunjavanja pravnih ili regulatornih obveza; 2. za potrebe istraživanja, uz osiguravanje anonimizacije podataka ako je moguće; 3. ako se prenose trećim stranama u skladu sa zahtjevima LGPD-a; ili 4. ako ih upotrebljava isključivo voditelj obrade, sve dok su podaci anonimizirani i ako je trećim stranama zabranjen pristup tim podacima. EDPB napominje da su te situacije obrade u skladu s načelom ograničenja pohrane iz OUZP-a.
- (21) Načelom transparentnosti i poštenosti nastoji se osigurati da ispitanici imaju kontrolu nad svojim osobnim podacima i u tu se svrhu informacije u pravilu pružaju ispitaniku na proaktivan

²⁰ „Slobodan pristup: ispitanicima se jamči olakšano i besplatno savjetovanja o obliku i trajanju obrade te o integritetu njihovih osobnih podataka” (članak 6. dio IV. LGPD-a).

način²¹. U LGPD-u se pak utvrđuje ograničenje ovog načela zbog „poslovne i industrijske tajne”, što može utjecati na to da ispitanici primaju informacije o obradi svojih podataka kako bi mogli ostvariti kontrolu nad njima (npr. tako da podnesu pritužbu ANPD-u). Međutim, Europska komisija u Nacrtu odluke objašnjava da bi se to ograničenje trebalo tumačiti s obzirom na brazilski Zakon o pristupu informacijama i Predsjednički dekret br. 7.721 od 16. svibnja 2012. i „stoga se tumače na način da se obradom i drugim otkrivanjem informacija ne otkriva poslovna tajna niti stvara konkurentska prednost za druge sudionike, uz istodobno ispunjavanje ciljeva zaštite osobnih podataka. To znači da se, s obzirom na načelo transparentnosti, kao i u cijelom tekstu LGPD-a, ograničenje ‚poslovne i industrijske tajne’ ne tumači kao opći razlog za odbijanje poštovanja zakona, nego se uspostavljaju posebne zaštitne mjere kako bi se osiguralo otkrivanje informacija na način kojim se štite ti interesi”²².

- (22) S obzirom na važnost načela transparentnosti, EDPB poziva Europsku komisiju da prati provedbu ove odredbe u praksi radi boljeg razumijevanja njezina utjecaja na pravo na informacije i pristup.

2.3.2. Sigurnosne mjere i povrede

- (23) LGPD obuhvaća načela sigurnosti i sprečavanja kojima se zahtijeva da se primijene mjere za zaštitu osobnih podataka i sprečavanje štete povezane s tom obradom (članak 6. točke VII. i VII. LGPD-a); nadalje, u LGPD-u se izričito navodi da se obrada podataka smatra nezakonitom ako se sigurnosne mjere ne provode pravilno. Zakon propisuje provedbu mjera potrebnih za dokazivanje usklađenosti s tim načelom prema pristupu koji se temelji na riziku (članci 44., 46. i 47. LGPD-a) i poštovanje zahtjeva za procjenu povrede i obavješćivanje o povredi (članci 48. i 49. LGPD-a). EDPB pozitivno ocjenjuje da su takva načela i obveze usko usklađeni s onima utvrđenima u OUZP-u.
- (24) EDPB podržava donošenje dodatne obvezujuće Uredbe o obavješćivanju o sigurnosnim incidentima ANPD-a kojom se propisuju pojam incidenta i pojedinosti za procjenu njegove težine (npr. ako se smatra da incident predstavlja rizik za ispitanike ili znatno utječe na temeljne interese i prava ispitanika, o njemu će se obavijestiti ANPD i ispitanik), kao i zahtjevi za obavješćivanje o incidentima²³. EDPB u vezi s tim napominje da prema općem pravilu iz Uredbe o obavješćivanju o sigurnosnim incidentima „voditelj obrade mora obavijestiti ANPD o sigurnosnom incidentu u roku od tri radna dana”²⁴ i poziva Europsku komisiju da na odgovarajući način uskladi svoj Nacrt odluke (uvodna izjava 75.)²⁵.
- (25) Kad je riječ o obavješćivanju o povredi podataka, EDPB napominje da se u LGPD-u navodi da takvo obavješćivanje (ANPD-a i ispitanika) mora, među ostalim, obuhvaćati informacije o

²¹ To se ističe i u Referentnom dokumentu o primjerenosti, vidjeti poglavlje 3. dio A. odjeljak 7.

²² Vidjeti uvodnu izjavu 81. Nacrta odluke.

²³ Vidjeti uvodne izjave od 73. do 77. Nacrta odluke.

²⁴ Vidjeti članke 6. i 9. Uredbe o obavješćivanju o sigurnosnim incidentima.

²⁵ Vidjeti uvodnu izjavu 75. Nacrta odluke prema kojoj se „ANPD i ispitanika mora obavijestiti o sigurnosnom incidentu u roku od tri dana (72 sata) nakon što voditelj obrade sazna za njega”.

tehničkim i sigurnosnim mjerama koje se upotrebljavaju za zaštitu osobnih podataka koje su donesene prije i nakon incidenta, uz poštovanje poslovne i industrijske tajne (članak 6. točka III. i članak 9. točka II. LGPD-a). EDPB shvaća potrebu da se na djelotvoran način osigura da pravo na privatnost i zaštitu podataka ne utječe negativno na zaštitu drugih prava i poziva Komisiju da prati provedbu tog ograničenja u slučajevima kad se informacije o incidentu pružaju djelomično (uzimajući u obzir poslovne i industrijske tajne) i njegov utjecaj na ovlasti ANPD-a, ako postoji.

2.3.3. Zakonitost obrade

- (26) EDPB napominje da su načelo zakonitosti i njegova provedba, kako su predviđeni LGPD-om (članak 5. točka XII. i članci 7., 8. i 10.), usko usklađeni s načelom utvrđenim u OUZP-u (članak 4. stavak 11. i članci 6., 7. i 9.) te podržava tu usklađenost.

2.3.3.1. Legitimni interes

- (27) Zahtjevi iz LGPD-a (članak 7. točka IX.), da se legitimni interes koristi kao pravna osnova za obradu, usklađeni su s OUZP-om (članak 6. stavak 1. točka (f)). U LGPD-u se također ističe da bi temeljna prava i slobode (koji obuhvaćaju pravo na zaštitu podataka²⁶) uglavnom trebali imati prednost.
- (28) EDPB napominje da su u članku 10. LGPD-a navedene zakonite svrhe za koje se ta pravna osnova može koristiti. Jedna je od tih zakonitih svrha podupiranje i promicanje aktivnosti voditelja obrade (članak 10. točka I. LGPD-a).
- (29) Iako ovaj izraz ima široko značenje, EDPB napominje da su uvjeti za korištenje „legitimnog interesa” detaljnije opisani u vodiču „Pravne osnove za obradu osobnih podataka – legitiman interes” („Vodič o legitimnom interesu”) koji je donio ANPD. U tom se vodiču pojašnjava da moraju biti ispunjena tri uvjeta da bi se interes smatrao „legitimnim”: 1. usklađenost s brazilskim pravnim sustavom; 2. upućivanje na posebnu okolnost; i 3. povezanost obrade s legitimnim, posebnim i izričitim svrhama²⁷. Ti uvjeti slični su trima kumulativnim uvjetima za obradu osobnih podataka koje treba ispuniti da bi obrada bila zakonita na temelju te pravne osnove, kako je utvrdio Sud Europske unije²⁸ i kako ih je detaljnije objasnio. Nadalje, uvjeti za „legitiman interes” utvrđeni u Vodiču o legitimnom interesu slični su onima u Smjernicama koje je donio EDPB²⁹. EDPB pozdravlja pristup koji primjenjuje ANPD u pogledu legitimnog interesa i njegova korištenja za obradu.

²⁶ Vidjeti točku 3. ovog Mišljenja.

²⁷ Vidjeti uvodnu izjavu 52. Nacrta odluke.

²⁸ Na primjer, Sud Europske unije, 7. prosinca 2023., presuda u spojenim predmetima C-26/22 i C-64/22, SCHUFA Holding AG, t. od 75. do 80.

²⁹ Smjernice 1/2024 o obradi osobnih podataka na temelju članka 6. stavka 1. točke (f) OUZP-a (verzija 1.0), donesene 8. listopada 2024.

2.4. Prava pojedinaca

- (30) EDPB pozdravlja činjenicu da LGPD pojedincima osigurava slična prava kao što su ona utvrđena u OUZP-u (u oba slučaja u poglavlju III.). Posebice, u LGPD-u se predviđa pravo na pristup, pravo na ispravak, pravo na prenosivost podataka, pravo na ograničenje obrade, pravo na brisanje, pravo na informacije, pravo na uskraćivanje ili povlačenje privole, pravo na ulaganje prigovora na obradu i pravo na podnošenje zahtjeva (članci 9. i 18. LGPD-a).
- (31) LGPD ispitanicima osigurava i pravo na preispitivanje odluka donesenih isključivo na temelju automatizirane obrade osobnih podataka koje utječu na njihove interese (članak 20. LGPD-a). Sadržaj članka 20. LGPD-a u znatnoj mjeri odražava članak 22. OUZP-a.
- (32) EDPB napominje da se u odnosu na prava ispitanika brazilskim Zakonom o pravnom sredstvu Habeas Data utvrđuju posebne odredbe za odobravanje prava na pristup i prava na ispravak u kratkom roku (od 10 i 15 dana) od zahtjeva pojedinca te pozdravlja taj aspekt.
- (33) EDPB smatra da se LGPD-om utvrđuju zahtjevi za prava ispitanika koji su u načelu istovjetni onima koji su osigurani u OUZP-u.

2.5. Ograničenja daljnjih prijenosa

- (34) U Referentnom dokumentu o primjerenosti pojašnjava se da se razina zaštite pojedinaca čiji se osobni podaci prenose na temelju odluke o primjerenosti ne smije narušiti daljnjim prijenosom i stoga bi daljnji prijenosi „trebali [...] biti dopušteni samo ako daljnji primatelj (tj. primatelj daljnjeg prijenosa) isto tako podliježe pravilima (uključujući ugovorna pravila) kojima se omogućava primjerena razina zaštite i ako pri obradi podataka u ime voditelja obrade podataka slijedi odgovarajuće upute”.
- (35) Kad je riječ o procjeni primjerenosti pravnog okvira i prakse Brazila, daljnji prijenos znači prijenos osobnih podataka od subjekta koji djeluje kao voditelj obrade unutar teritorijalnog područja primjene LGPD-a subjektu koji je izvan tog područja primjene.
- (36) Zahtjevi za daljnji prijenos utvrđeni su u poglavlju V. LGPD-a, a ANPD ih je dodatno dopunio donošenjem „Uredbe o prijenosu podataka” koja sadržava definicije pojmova „prijenos”, „međunarodni prijenos podataka”, „uvoznik” i „izvoznik”, kao i detaljne zahtjeve za prijenos.
- (37) EDPB pozitivnim ocjenjuje da su definicije pojmova „prijenos” i „međunarodni prijenos podataka” usklađene s definicijama iz smjernica EDPB-a 05/2021³⁰.
- (38) Prema LGPD-u i Uredbi o prijenosu podataka, daljnji prijenosi mogu se ostvariti samo u legitimne, posebne i izričite svrhe i ako su osigurani posebni instrumenti i uvjeti (članak 33.

³⁰ Točka 9., Smjernice 05/2021 o međudjelovanju primjene članka 3. i odredbi o međunarodnim prijenosima iz Poglavlja V. Opće uredbe o zaštiti podataka, donesene 14. veljače 2023.

LGPD-a i članci od 9. do 33. Uredbe o prijenosu podataka)³¹. EDPB uvažava činjenicu da su ti instrumenti slični instrumentima za prijenos predviđenima u poglavlju V. OUZP-a. Međutim, EDPB poziva Europsku komisiju da u Nacrtu odluke razjasni mogu li se prijenosi u skladu s člankom 33. točkama od III. do IX. LGPD-a provoditi samo u iznimnim okolnostima, kad uvjeti iz članka 33. točaka od I. do II. LGPD-a nisu ispunjeni³².

- (39) Međutim, u Uredbi o prijenosu podataka utvrđuje se da su međunarodni prijenosi osobnih podataka dopušteni „ako su ispitanici dali posebnu i razlikovnu privolu za taj prijenos, uz prethodno obavješćivanje o međunarodnoj prirodi planiranog postupka, kojom ga se jasno razlikuje od drugih svrha”. Nije jasno podrazumijeva li takav zahtjev obvezu obavješćivanja ispitanika o mogućim rizicima međunarodnih prijenosa koji proizlaze iz nedostatka primjerene zaštite u trećoj zemlji i nedostatka odgovarajućih zaštitnih mjera (npr. obavješćivanje da u trećoj zemlji možda ne postoje nadzorno tijelo i/ili načela obrade podataka i/ili prava ispitanika), dok se to zahtijeva člankom 49. stavkom 1. točkom (a) OUZP-a. U skladu s OUZP-om, a isto mišljenje dijeli i EDPB, pružanje tih informacija ključno je kako bi se ispitaniku omogućilo davanje informirane privole uz potpuno znanje o tim specifičnim činjenicama prijenosa. EDPB stoga poziva Europsku komisiju da u Nacrtu odluke razjasni obavješćuje li se ispitanika o mogućim rizicima takvog prijenosa koji proizlaze iz nedostatka primjerene zaštite u trećoj zemlji i odgovarajućih zaštitnih mjera.
- (40) Nadalje, u Uredbi o prijenosu podataka također se navodi da „voditelj obrade i izvršitelj obrade donose djelotvorne mjere kojima se može dokazati poštovanje i usklađenost s pravilima o zaštiti osobnih podataka, kao i djelotvornost tih mjera, na način koji je primjeren razini rizika obrade i modalitetu međunarodnog prijenosa koji se koristi” (članak 4. stavak 2. Uredbe o prijenosu podataka). EDPB pozdravlja uključivanje ove obveze. Ujedno bi bilo korisno pojasniti da bi se djelotvornost tih mjera trebala procijeniti kako bi se osiguralo i da lokalno zakonodavstvo relevantne treće zemlje neće narušiti kontinuitet zaštite ispitanika čiji se podaci prenose³³. EDPB poziva Europsku komisiju da razjasni da će se i taj element uzeti u obzir u scenarijima prijenosa.
- (41) EDPB pozdravlja uključivanje izričitog zahtjeva za transparentnost u odnosu na ispitanika, tj. ispitanici imaju pravo primiti ugovorni instrument koji se koristi za daljnji prijenos kao i opis tog prijenosa, npr. trajanje i svrha prijenosa, odredišne zemlje, odgovornosti uključenih strana, prava ispitanika i načini za ostvarivanje tih prava (članak 16. Uredbe o prijenosu podataka).
- (42) Međutim, čini se da je takvo područje primjene obveze transparentnosti relevantno samo kad se prijenosi provode na temelju standardnih ugovornih klauzula, a ne kad se koriste drugi

³¹ Vidjeti i uvodne izjave od 101. do 109. Nacrta odluke.

³² U članku 49. OUZP-a navodi se da se odstupanja predviđena tim člankom mogu koristiti samo ako nije donesena odluka o primjerenosti u skladu s člankom 45. stavkom 3. OUZP-a ili ako ne postoje odgovarajuće zaštitne mjere u skladu s člankom 46. OUZP-a.

³³ Vidjeti presudu u predmetu *Latombe*. Vidjeti i presudu Suda Europske unije od 16. srpnja 2020. u predmetu *C-311/18 („Schrems II”)*.

instrumenti³⁴. Stoga EDPB poziva Europsku komisiju da razjasni primjenjuju li se iste obveze transparentnosti bez obzira na instrument za prijenos koji se koristi.

- (43) EDPB također napominje da zahtjevi za sadržaj obvezujućih korporativnih pravila nisu u potpunosti u skladu s onima iz OUZP-a, posebice člankom 47. stavkom 2. točkama (f) i (l) OUZP-a. Kako bi se osiguralo da se razina zaštite koju pruža OUZP neće narušiti, EDPB poziva Europsku komisiju da u Nacrtu odluke razjasni da će se i ti elementi³⁵ uzeti u obzir kad bude potrebno koristiti ovaj instrument za prijenos za daljnje prijenose osobnih podataka koji se prenose u Brazil na temelju odluke o primjerenosti.

2.6. Postupovni i provedbeni mehanizmi

- (44) U skladu s Referentnim dokumentom o primjerenosti³⁶ i relevantnom sudskom praksom Suda Europske unije³⁷, sustav zaštite podataka koji je u načelu istovjetan s modelom Europske unije mora osigurati: (i) neovisno tijelo koje treba nadzirati i provoditi zakone o zaštiti podataka i imati ovlast za istragu i poduzimanje mjera bez vanjskog utjecaja. Sustav zaštite podataka mora osigurati (ii) da su voditelji obrade i izvršitelji obrade odgovorni i svjesni svojih odgovornosti, a ispitanici obaviješteni o svojim pravima. Djelotvorne sankcije i postupci provjere trebali bi biti na snazi kako bi se osiguralo poštovanje pravila; (iii) sustav mora osigurati da voditelji i izvršitelj obrade podataka dokažu usklađenost mjerama kao što su procjena učinka na zaštitu podataka, evidencije aktivnosti obrade i imenovanje službenika za zaštitu podataka. Osim toga, (iv) sustavom zaštite podataka mora se pružiti potpora i pomoć pojedinačnim ispitanicima u ostvarivanju njihovih prava i odgovarajućih mehanizama pravne zaštite.
- (45) U ovom odjeljku EDPB se u svojoj procjeni fokusirao na postojanje neovisnog tijela, odgovarajućeg mehanizma pravne zaštite i djelotvornih sankcija.

2.6.1. Neovisni nadzor

- (46) LGPD-om se uspostavlja *Agencia Nacional de Proteção de Dados* (ANPD), nacionalno nadzorno tijelo odgovorno za praćenje i provedbu svojih propisa.
- (47) EDPB pozdravlja činjenicu da je ANPD-u dodijeljena titula „tijela s posebnim statusom”, čime se namjerava osigurati autonomija potrebna za potpuno izvršavanje pravnih funkcija i ovlasti koje su tom tijelu dodijeljene u LGPD-u, posebno kroz opoziv odredaba kojima je

³⁴ Primjerice, Uredba o prijenosu podataka uključuje opće zahtjeve za transparentnost ako se planiraju koristiti obvezujuća korporativna pravila, posebno „uspostavu i provedbu programa za upravljanje privatnošću kojim se planira uspostaviti odnos povjerenja s ispitanikom, i to kroz transparentne radnje kojima se osiguravaju mehanizmi za sudjelovanje ispitanika” (članak 25. točka V. Uredbe o prijenosu podataka) i transparentnost u vezi s ostvarivanjem prava ispitanika i prava na pritužbu (članak 26. točka VI. Uredbe o prijenosu podataka).

³⁵ Odgovornost i suradnja s nadzornim tijelom (članak 47. stavak 2. točke (f) i (l) OUZP-a).

³⁶ Vidjeti poglavlje 3. dio C Referentnog dokumenta o primjerenosti.

³⁷ Sud Europske unije, 6. listopada 2015., presuda u predmetu C-362/14, Schrems.

funkcioniranje i financijsko poslovanje ANPD-a bilo podređeno odobrenjima koja dodjeljuje izvršna vlast.

- (48) Isto tako, EDPB pozdravlja promjene brazilskog pravnog okvira od 15. rujna 2025. prema kojima se ANPD sad priznaje kao **regulatorna agencija**³⁸. Prema shvaćanju EDPB-a jedna je od glavnih izmjena ta da će ANPD dostavljati svoj proračun izravno Ministarstvu planiranja i proračuna umjesto da ga dostavlja preko Ministarstva pravosuđa. Proračun ANPD-a ostaje zasebna linija u proračunu saveznih država. Prema shvaćanju EDPB-a ANPD je već bio neovisan u pogledu svog proračuna i financiranja, no nakon što je postao regulatorna agencija, pojednostavnio se administrativni postupak.
- (49) EDPB također pozdravlja novu nadležnost ANPD-a koji je nedavno imenovan tijelom odgovornim za zaštitu djece na internetu³⁹. EDPB također napominje da u skladu s poglavljem IX. LGPD-a ANPD ima potrebne i dostupne ovlasti i misije kojima može osigurati usklađenost s pravima na zaštitu podataka i poticati osviještenost, kao što su istražne ovlasti i ovlasti za izricanje sankcija (članak 55.-J LGPD-a).
- (50) Kad je riječ o osoblju i proračunu ANPD-a, koji su važni za neovisnost tijela, EDPB pozitivnim ocjenjuje činjenicu da je nedavno donesena odluka o povećanju broja zaposlenika otvaranjem više od 200 novih radnih mjesta⁴⁰.
- (51) EDPB primjećuje da se, prema članku 55.-C LGPD-a, (sadašnji) ANPD sastoji od više tijela⁴¹, uključujući Nacionalno vijeće za zaštitu osobnih podataka i privatnosti („Vijeće”). EDPB prima na znanje njegov sastav, koji obuhvaća predstavnike savezne izvršne vlasti, zakonodavne i sudbene vlasti⁴². EDPB također napominje da je u skladu s člankom 58.-B LGPD-a Vijeće odgovorno, među ostalim, za (i) „predlaganje strateških smjernica i pružanje osnovnih informacija za pripremu Nacionalne politike za zaštitu osobnih podataka i privatnosti i za aktivnosti ANPD-a”; i (ii) „davanje prijedloga za radnje koje će provoditi ANPD”.
- (52) Posebno uzimajući u obzir te zadaće, EDPB smatra da je važno steći bolji uvid u način na koji se provode, kao i u to do koje mjere prijedlozi i preporuke Vijeća utječu na rad ANPD-a. Stoga poziva Europsku komisiju da dodatno razjasni te zadaće i interakciju između Vijeća i ANPD-a kako bi se bolje procijenio utjecaj Vijeća na aktivnosti ANPD-a.

2.6.2. Pravna zaštita

³⁸ Privremena mjera br. 1.317/2025 dostupna na <https://www.in.gov.br/en/web/dou/-/medida-provisoria-n-1.317-de-17-de-setembro-de-2025-656784314>.

³⁹ Zakon br. 15.211/2025 o zaštiti djece i maloljetnika u digitalnom okruženju, dostupno na <https://www.in.gov.br/web/dou/-/lei-n-15.211-de-17-de-setembro-de-2025-656579619>.

⁴⁰ <https://www.in.gov.br/en/web/dou/-/medida-provisoria-n-1.317-de-17-de-setembro-de-2025-656784314>.

⁴¹ U skladu s člankom 55.-C LGPD-a ANPD se sastoji od: Upravnog odbora (najviše upravljačko tijelo); Nacionalnog vijeća za zaštitu osobnih podataka i privatnosti; stegovnog povjerenstva; ureda ombudsmana; ureda za pravna pitanja i administrativnih jedinica i specijaliziranih jedinica potrebnih za provedbu odredaba LGPD-a. Vidjeti i uvodne izjave od 126. do 130. Nacrta odluke.

⁴² Vidjeti i uvodnu izjavu 132. Nacrta odluke i članak 55.-C LGPD-a.

- (53) EDPB pozdravlja mehanizme pravne zaštite predviđene LGPD-om, kojim se predviđa i pravo ispitanika na podnošenje pritužbe ANPD-u i na osporavanje odluke tog tijela podnošenjem žalbe njegovu Upravnom odboru. Pojedinci se zatim mogu žaliti na odluke Upravnog odbora na sudu te upotrijebiti pravna sredstva protiv ANPD-a zbog nepoštovanja obveza koje su mu dodijeljene na temelju LGPD-a. Razlika između instrumenta žalbe i pravnih sredstava nije jasna iz Nacrta odluke. EDPB poziva Komisiju da dodatno pojasni funkcioniranje tih dviju mogućnosti, kao i da pojasni je li upotreba pravnih sredstava ograničena samo na slučajeve odbijanja rješavanja pritužbe ili odbijanja zbog neosnovanosti pritužbe.
- (54) EDPB također pozdravlja pružanje prava na naknadu materijalne i nematerijalne štete te na traženje kolektivne pravne zaštite (članak 22. LGPD-a).

2.6.3. Sankcije

- (55) EDPB podsjeća da postojanje djelotvornih i odvraćajućih sankcija može biti važno kako bi se osiguralo poštovanje pravila zaštite podataka jer je znak da sustav osigurava visoki stupanj odgovornosti i osvjешtenosti. EDPB pozdravlja korektivne ovlasti koje su dodijeljene ANPD-u, a koje su iskorištene u više navrata⁴³ i obuhvaćaju niz mjera kao što su upozorenje, novčane kazne u iznosu do dva posto (2 %) bruto prihoda uključenog privatnog pravnog subjekta, dnevne novčane kazne, blokiranje osobnih podataka povezanih s kršenjem do uklanjanja tih kršenja, privremenu suspenziju relevantnih aktivnosti obrade podataka i brisanje predmetnih osobnih podataka (članak 52. LGPD-a)⁴⁴. EDPB poziva Komisiju da prati dosljednu primjenu tih ovlasti, vodeći posebno računa o sankcijama.
- (56) EDPB pozitivnim ocjenjuje činjenicu da je ANPD izdao (obvezujuću) Uredbu o sankcijama. Tom se uredbom sankcije razvrstavaju u više razina prema objektivnim čimbenicima kao što su vrsta i količina obrađenih podataka ili učinak na prava ispitanika te se predviđa metodologija za izračun novčanih kazni, koja je u skladu sa zahtjevima iz članka 83. OUZP-a.

3. PRISTUP TIJELA JAVNE VLASTI U BRAZILU OSOBNIM PODACIMA PRENESENIMA IZ EUROPSKE UNIJE I NJIHOVA UPOTREBA TIH PODATAKA

- (57) U skladu s člankom 45. stavkom 2. OUZP-a procjena ograničenja i zaštitnih mjera koje brazilsko pravo pruža u vezi s pristupom brazilskih tijela javne vlasti i naknadnom upotrebom

⁴³ Vidjeti ANPD, Registar sankcija: https://www.gov.br/anpd/pt-br/centrais-de-conteudo/deciso-es-em-processos-sancionadores-1/deciso-es-em-processos-sancionadores?_authenticator=7951f0a70d3d125fd05e11a1e544b72d2c61f304.

⁴⁴ „Te se sankcije mogu izreći javnim ili privatnim subjektima, uz iznimku novčanih kazni i dnevnih novčanih kazni, koje se ne mogu izreći javnim subjektima” (uvodna izjava 135. Nacrta odluke).

osobnih podataka koji se prenose voditeljima obrade i izvršiteljima obrade u Brazilu u svrhe kaznenog progona i nacionalne sigurnosti („pristup vlade”) važan je element testa „načelne istovjetnosti”, kako je tumači Sud Europske unije.

(58) EDPB s odobravanjem primjećuje da je Komisija tom aspektu posvetila posebnu pozornost i navela objektivne podatke u Nacrtu odluke⁴⁵. Stoga EDPB u ovom Mišljenju ne ponavlja većinu činjeničnih zaključaka ni analiza. Umjesto stoga EDPB procjenjuje zadiranje brazilskog sustava za pristup vlade u svrhe kaznenog progona i nacionalne sigurnosti na temelju četiri elementa koja je utvrdio u europskim temeljnim jamstvima za mjere nadzora, donesenima 10. studenog 2020.⁴⁶:

- jamstvo A – jasna, precizna i pristupačna pravna pravila
- jamstvo B – nužnost i proporcionalnost u pogledu legitimnih ciljeva koji se žele postići
- jamstvo C – neovisan nadzorni sustav
- jamstvo D – učinkoviti pravni lijekovi i mehanizmi pravne zaštite dostupni pojedincu.

3.1. Pristup brazilskih tijela javne vlasti podacima i njihova upotreba u svrhe kaznenog progona

3.1.1. Pravni okvir u područjima kaznenog progona

(59) EDPB ističe da su pristup i naknadna upotreba osobnih podataka koju provode tijela kaznenog progona u Brazilu⁴⁷ regulirani sustavom pravnih akata različite pravne prirode. Zaštita podataka i privatnost, uključujući povjerljivost korespondencije i komunikacije, sadržani su u članku 5. Ustava kao temeljna prava. EDPB posebno pozdravlja činjenicu da područje primjene zaštite takvih prava, slično kao i u EU-u, nije ograničeno samo na građane Brazila, nego obuhvaća i strance, neovisno o tome imaju li boravište u Brazilu⁴⁸.

(60) Nadalje, postoji nekoliko specijaliziranih sektorskih zakona kojima se uređuje eventualni pristup osobnim podacima u svrhe kaznenog progona. Kad je riječ o takvom pristupu podacima koji se prenose u Brazil iz EU-a, posebno su relevantni Kazneni zakonik, Zakon o presretanju telefonske komunikacije, Građanski okvir za internet, Zakon o povjerljivosti financijskih institucija, Zakon o zločinačkim organizacijama i kaznenim istragama i ostali. EDPB ističe da su ti pravni akti javno dostupni i da se mogu smatrati dovoljno jasnim da bi ispitanicima pružili uvid u okolnosti i uvjete pod kojima su javnim tijelima dane ovlasti za pristup njihovim podacima⁴⁹.

⁴⁵ Vidjeti uvodne izjave od 152. do 217. Nacrta odluke.

⁴⁶ [Preporuke 02/2020 o europskim temeljnim jamstvima za mjere nadzora](#).

⁴⁷ Vidjeti popis tijela u uvodnoj izjavi 165. Nacrta odluke.

⁴⁸ Vidjeti uvodne izjave 8. i 9. Nacrta odluke.

⁴⁹ Vidjeti presudu ESLJP-a u predmetu Zakharov, t. 229.

- (61) Drugi važan izvor prava u Brazilu čini sudska praksa Saveznog vrhovnog suda Brazila, u kojoj se čini da se primjenjuje široko tumačenje područja primjene prava na privatnost i zaštitu podataka⁵⁰, kao i sudska praksa Međuameričkog suda za ljudska prava koji je odgovoran za tumačenje i primjenu Američke konvencije o ljudskim pravima, koju je Brazil ratificirao 1992.⁵¹
- (62) EDPB primjećuje da je područje primjene LGPD-a u slučaju obrade osobnih podataka u svrhe kaznenog progona djelomično, što može dovesti do pravne nesigurnosti.
- (63) Kako je Komisija potvrdila u Nacrtu odluke, LGPD se ne primjenjuje na obradu podataka koja se provodi *isključivo* u svrhe javne sigurnosti, nacionalne obrane, državne sigurnosti ili istrage i progona kaznenih djela⁵². U skladu s člankom 4. točkama I. i III. LGPD-a, obrada podataka u tim područjima uredit će se posebnim propisima koji moraju obuhvaćati načela i prava ispitanika iz LGPD-a. Prema saznanjima EDPB-a, koja je Komisija potvrdila, Brazil još nije donio posebne propise o obradi osobnih podataka u području kaznenog pravosuđa i kaznenog progona (npr. slične Direktivi EU-a o zaštiti podataka za potrebe kaznenog progona⁵³).
- (64) EDPB pozitivnim ocjenjuje činjenicu da Savezni vrhovni sud Brazila u svojoj sudskoj praksi⁵⁴ tumači LGPD na način da se njegova djelomična primjenjivost proširuje na obradu osobnih podataka u svrhe kaznene istrage i održavanja javnog poretka.
- (65) EDPB pozdravlja činjenicu da nadzorno tijelo Brazila, ANPD, u potpunosti podržava to tumačenje i smatra da „nedostatak posebnih propisa ne pruža široko i neograničeno odobrenje sigurnosnim agencijama za obradu osobnih podataka građana isključivo u svrhe javne sigurnosti, istrage i progona kaznenih djela bez ograničenja”⁵⁵. EDPB ujedno ističe da u skladu s člankom 4. točkom III. stavkom 3. LGPD-a, ANPD trenutačno ima uglavnom savjetodavnu ulogu u odnosu na tijela kaznenog progona za posebnu obradu podataka koja se provodi isključivo u svrhe kaznenog progona.
- (66) EDPB poziva Komisiju da u Nacrtu odluke dodatno procijeni i pojasni primjenjivost LGPD-a u slučaju obrade osobnih podataka u svrhe kaznenog progona, uključujući ovlasti ANPD-a, kao i da pažljivo razmotri sve relevantne promjene u vezi s navedenim tijekom budućeg praćenja (vidjeti i odjeljak o nadzoru i pravnoj zaštiti).

3.1.2. Nužnost i proporcionalnost

⁵⁰ Vidjeti Odluku Saveznog vrhovnog suda o ADI-ju 6649, rujan 2022.

⁵¹ Vidjeti uvodnu izjavu 10. Nacrta odluke.

⁵² Vidjeti uvodne izjave 30. i 31. Nacrta odluke.

⁵³ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

⁵⁴ Vidjeti Odluku Saveznog vrhovnog suda o ADI-ju 6649, rujan 2022.

⁵⁵ Vidjeti Tehničku bilješku ANPD-a br. 29/2024/FIS/CGF/ANPD, upućenu Ministarstvu pravosuđa i javne sigurnosti, točku 5.4.1.29., dostupnu na: [SEI/ANPD - 0132350 – Nota Técnica](#).

- (67) EDPB pozitivnim ocjenjuje da je, kao opće pravilo, za pristup komunikacijskim podacima, kako sadržaju tako i metapodacima, kao i drugim kategorijama zaštićenih povjerljivih podataka kao što su bankovni i porezni podaci, potrebno prethodno sudsko odobrenje.
- (68) Kad je riječ o pristupu komunikacijskim podacima, EDPB pozdravlja činjenicu da se u skladu sa Zakonom o presretanju telefonske komunikacije i sudskom praksom Saveznog vrhovnog suda takva mjera smatra iznimnom te se na nju primjenjuju strogi uvjeti kojima se nastoje osigurati njezina nužnost i proporcionalnost⁵⁶. Nadalje, brazilskim je pravom kao preventivna mjera protiv moguće zlouporabe predviđeno da presretanje komunikacije bez sudskog odobrenja ili u svrhu koja nije odobrena zakonom predstavlja kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora do četiri godine⁵⁷.
- (69) Stroga primjena zaštitnih mjera za pristup komunikacijskim podacima posebno je važna s obzirom na to da u Brazilu postoji opća obveza zadržavanja podataka prema kojoj pružatelji internetskih usluga ili usluga aplikacija moraju čuvati zapise o internetskoj vezi godinu dana⁵⁸. Iako EDPB pozitivnim ocjenjuje da je pristup zadržanim podacima moguć samo uz sudsko odobrenje⁵⁹, podsjeća na strog pristup i ograničenja opće obveze zadržavanja komunikacijskih metapodataka u EU-u⁶⁰ i sa zadovoljstvom prima na znanje dodatne informacije koje je Komisija iznijela u vezi s nepostojanjem masovnog zadržavanja podataka u toj zemlji. EDPB stoga savjetuje Komisiji da obrati posebnu pažnju na pravni režim i praksu u Brazilu u vezi s pristupom komunikacijskim podacima tijekom praćenja i preispitivanja Nacrta odluke.
- (70) EDPB pozitivnim ocjenjuje da se slične zaštitne mjere primjenjuju na pristup tijela kaznenog progona poreznim i bankovnim podacima, tj. postoji zahtjev za prethodno sudsko odobrenje koje se dobiva samo u slučaju teških kaznenih djela, postojanja kaznenih sankcija u slučaju zlostavljanja itd.
- (71) Prema Nacrtu odluke, postoji iznimka od općeg zahtjeva za prethodno sudsko odobrenje za pristup tijela kaznenog progona određenim kategorijama osobnih podataka⁶¹. U skladu s člancima 15. i 16. Zakona o zločinačkim organizacijama i kaznenim istragama, načelnik policije i ured javnog tužitelja mogu bez sudskog odobrenja pristupiti podacima iz registra osobe pod istragom o njezinim „podacima o identitetu, krvnom srodstvu i adresi koje održavaju Izborni sud, telefonske kompanije, financijske institucije, pružatelji internetskih usluga i administratori kreditnih kartica”⁶². Isto tako, prijevozna poduzeća dužna su omogućiti, tijekom

⁵⁶ Vidjeti uvodne izjave 169. i 170. Nacrta odluke.

⁵⁷ Ibid.

⁵⁸ Vidjeti uvodnu izjavu 173. Nacrta odluke.

⁵⁹ Ibid.

⁶⁰ Više informacija o zadržavanju podataka sadržava izjava EDPB-a 5/2024 o preporukama Skupine na visokoj razini za pristup podacima za djelotvorno izvršavanje zakonodavstva, dostupno na https://www.edpb.europa.eu/system/files/2024-11/edpb_statement_20241104_ontherecommendationsofthehlg_en.pdf.

⁶¹ Vidjeti uvodnu izjavu 164. Nacrta odluke.

⁶² Vidjeti članak 15. Zakona o zločinačkim organizacijama i kaznenim istragama.

razdoblja od pet godina, sucu, uredu javnog tužitelja ili policijskom načelniku da izravno i trajno pristupe bazama podataka o rezervacijama i evidencijama putovanja⁶³.

- (72) EDPB napominje da je područje primjene Zakona o zločinačkim organizacijama i kaznenim istragama ograničeno na istragu i sankcioniranje zločinačkih udruženja i terorističkih organizacija koje predstavljaju značajan rizik za građane i društvo te se stoga mogu opravdati ozbiljnija zadiranja u temeljna prava na privatnost i zaštitu podataka⁶⁴. EDPB ujedno smatra da su informacije o tim iznimkama iz uvodne izjave 164. Nacrta odluke vrlo općenite i nepotpune. Točnije, iz informacija iz Nacrta odluke nije jasno primjenjuje li se na pristup osobnim podacima u takvim slučajevima *ex post* sudsko preispitivanje nužnosti i proporcionalnosti.
- (73) S obzirom na navedeno, EDPB poziva Komisiju da u Nacrtu odluke dodatno razjasni opseg i prirodu slučajeva u kojima tijelima za kazneni progon nije potrebno sudsko odobrenje za pristup podacima te primjenjive zaštitne mjere u brazilskom zakonodavstvu. EDPB smatra i da bi Komisija tijekom praćenja Nacrta odluke trebala posvetiti posebnu pažnju primjeni tih iznimaka na temelju brazilskog prava.

3.1.3. Daljnja upotreba podataka i daljnji prijenosi

- (74) EDPB podsjeća da se razina zaštite osobnih podataka koji se prenose iz EU-a/EGP-a u Brazil ne smije narušiti daljnjom upotrebom ili dijeljenjem podataka s primateljima u Brazilu ili trećoj zemlji, tj. daljnji prijenosi trebali bi se dopustiti samo ako se osigura kontinuirana razina zaštite koja je u načelu istovjetna onoj koja se jamči pravom Unije.
- (75) EDPB u vezi s tim pozitivnim ocjenjuje činjenicu da je Savezni vrhovni sud Brazila presudio da dijeljenje osobnih podataka među javnim tijelima (među ostalim kad podatke razmjenjuju tijela kaznenog progona i obavještajne agencije) podrazumijeva: 1. definiciju legitimne, posebne i izričite svrhe obrade podataka; 2. usklađenost obrade s priopćenim svrhama; 3. ograničavanje dijeljenja na najmanju moguću mjeru potrebnu za ispunjavanje priopćene svrhe; kao i potpunu usklađenost sa zahtjevima, zaštitnim mjerama i postupcima utvrđenima u LGPD-u, u dijelu u kojem se odnose na javni sektor⁶⁵.
- (76) Neovisno o toj važnoj presudi najvišeg suda u Brazilu, s obzirom na već spomenutu kompleksnost, točno područje primjene i modalitete primjene LGPD-a na tijela kaznenog progona, EDPB poziva Komisiju da pomno prati promjene i praksu u tom području.
- (77) U odnosu na daljnji prijenos osobnih podataka tijelima kaznenog progona u trećim zemljama, u Nacrtu odluke upućuje se na članak 33. točku III. LGPD-a, u kojoj je utvrđeno da se

⁶³ Vidjeti članak 16. Zakona o zločinačkim organizacijama i kaznenim istragama.

⁶⁴ Vidjeti presudu Suda Europske unije od 6. listopada 2020., spojeni predmeti *La Quadrature du Net* i ostali, C-511/18 i C-512/18, EU:C:2020:791, t. od 95. do 98., presudu od 2. listopada 2018., *Ministerio Fiscal*, C-207/16, EU:C:2018:788, t. 54., 57. i 60., presudu od 2. ožujka 2021., *Prokuratuur* (uvjeti pristupa podacima koji se odnose na elektroničku komunikaciju), C-746/18, EU:C:2021:152, t. 35.

⁶⁵ Vidjeti uvodnu izjavu 187. Nacrta odluke.

međunarodni prijenosi podataka mogu odvijati kad su „potrebni za međunarodnu pravnu suradnju među javnim obavještajnim tijelima, istražnim tijelima i tijelima kaznenog progona, u skladu s međunarodnim pravnim instrumentima”⁶⁶. EDPB smatra da je to objašnjenje preopćenito i poziva Komisiju da u Nacrtu odluke dodatno pojaśni uvjete i zaštitne mjere za daljnje prijenose.

3.1.4. Nadzor i pravna zaštita

- (78) EDPB podsjeća da se na svako zadiranje u pravo na privatnost i zaštitu podataka treba primjenjivati djelotvoran, neovisan i nepristran sustav nadzora koji mora provoditi sudac ili drugo neovisno tijelo (npr. upravno ili parlamentarno tijelo)⁶⁷.
- (79) Također ističe da, prema navodima Komisije, u brazilskom okviru aktivnosti tijela kaznenog progona nadzire više tijela: (i) pravosudna tijela; (ii) ANPD; i (iii) ured javnog tužitelja.
- (80) Kako je objašnjeno u odjeljku o nužnosti i proporcionalnosti⁶⁸, sudski nadzor primjenjuje se u odnosu na prikupljanje i pristup osobnim podacima, posebno u obliku *ex ante* preispitivanja i odobrenja.
- (81) Kad je riječ o ulozi ANPD-a, kako je već objašnjeno u odjeljku 3.1.1. ovog Mišljenja, u Nacrtu odluke o primjerenosti navodi se da se u skladu s člankom 4. točkom III. LGPD-a taj zakon ne primjenjuje na obradu osobnih podataka koja se provodi *isključivo* u svrhe (i) javne sigurnosti, (ii) nacionalne obrane, (iii) državne sigurnosti i (iv) istrage i progona kaznenih djela. Nadalje, u članku 4. točki I. navodi se da će se takva obrada urediti posebnim propisima koji, među ostalim, moraju obuhvaćati opća načela zaštite i prava ispitanika iz LGPD-a. U stavku 3. tog članka potvrđuje se savjetodavna uloga ANPD-a u pogledu iznimki iz stavka III. kad se obrada provodi isključivo u te svrhe, posebno ovlasti ANPD-a da izdaje tehnička mišljenja i preporuke te da zatraži procjene učinka na zaštitu podataka od relevantnih voditelja obrade.
- (82) Komisija u svom Nacrtu odluke⁶⁹ upućuje na važnu odluku Saveznog vrhovnog suda od 15. rujna 2022., u kojoj se ukazuje na primjenjivost općih načela zaštite podataka i prava ispitanika na obradu osobnih podataka koju provodi država radi pružanja javnih usluga. U središtu su te odluke „dijeljenje osobnih informacija” između tijela i subjekata javne uprave i u okviru obavještajnih aktivnosti te „pristup vladinih agencija i subjekata” osnovnom registru građana. U vezi s izvršnom ulogom ANPD-a, EDPB iz dodatnih informacija koje je dostavila Komisija shvaća da je ANPD već vršio tu ulogu u odnosu na policiju i Ministarstvo pravosuđa i javne sigurnosti. Temelj za navedeno bila je sudska praksa prema kojoj je proširenjem

⁶⁶ Ibid.

⁶⁷ Preporuke 02/2020 o europskim temeljnim jamstvima za mjere nadzora, doneseno 10. studenog 2020., vidjeti 12. stranicu, https://www.edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_recommendations_202002_europeanessentialguaranteessurveillance_hr.pdf.

⁶⁸ Vidjeti odjeljak 3.1.2.

⁶⁹ Vidjeti uvodnu izjavu 187. Nacrta odluke.

djelomične primjenjivosti općih načela i prava ispitanika na obradu koja se provodi u svrhe kaznenog progona ANPD postao odgovoran za nadzor i izvršenje prava i u tom području.

- (83) S obzirom na navedeno, EDPB poziva Komisiju da dodatno pojašni izvršnu ulogu ANPD-a, posebno u pogledu relevantnih pravnih osnova i njegovih istražnih i korektivnih ovlasti u odnosu na tijela kaznenog progona, kao i da pomno prati promjene u tom području.
- (84) Naposljetku, EDPB uviđa da ured javnog tužitelja ima širu nadležnost od nadziranja pravila zaštite podataka i privatnosti te izricanja sankcija za kršenja temeljnih prava. Na primjer, kako je već objašnjeno u odjeljku 3.1. ovog Mišljenja, u skladu sa Zakonom o zločinačkim organizacijama i kaznenim istragama, ured javnog tužitelja jedno je od tijela koja mogu pristupiti podacima iz registra osobe pod istragom bez sudskeg odobrenja. EDPB stoga poziva Komisiju da u Nacrtu odluke dodatno opiše i objasni ulogu i ovlasti ureda javnog tužitelja u vezi s nadzorom obrade osobnih podataka koju vrše tijela kaznenog progona u Brazilu.
- (85) Kad je riječ o pravnoj zaštiti, EDPB s odobravanjem utvrđuje da se pravni mehanizmi opisani u prvom dijelu ovog Mišljenja, a posebice pravni lijekovi dostupni pojedincima za ostvarivanje prava na zaštitu podataka i privatnost, primjenjuju i u vezi s aktivnostima tijela kaznenog progona.

3.2. Pristup brazilskih tijela javne vlasti podacima i njihova upotreba u svrhe nacionalne sigurnosti

3.2.1. Područje primjene izuzeća iz članka 4. točke III. LGPD-a i njegova primjenjivost na kaznena djela protiv državne sigurnosti

- (86) Kako je navela Komisija, u članku 4. točki III. LGPD-a „državna sigurnost” izuzima se iz primjene LGPD-a za obradu osobnih podataka, kao i javna sigurnost, nacionalna obrana i aktivnosti istrage i progona kaznenih djela.
- (87) EDPB napominje da brazilsko zakonodavstvo o „*Seguranca Nacional*” (nacionalnoj sigurnosti), kako je utvrđeno u Zakonu br.º14.197 od 1. rujna 2021. o izmjeni Kaznenog zakonika i opozivu Zakona o nacionalnoj sigurnosti iz 1983.⁷⁰, definira brazilski pojam nacionalne sigurnosti na temelju iscrpnog popisa kaznenih djela⁷¹, koji se odnosi na razne prijetnje integritetu brazilske države kao institucije (nacionalni suverenitet, špijunaža (članak 350.-K), kaznena djela protiv demokratskih institucija (članak 359.-L) i dr.). Norme Zakona br. 14.197 sastavni su dio brazilskog Kaznenog zakonika.

⁷⁰ Zakon br. 14.197 od 1. rujna 2021., dostupno na https://www.planalto.gov.br/ccivil_03/_ato2019-2022/2021/lei/14197.htm (2. listopada 2026.).

⁷¹ Vidjeti uvodnu izjavu 200. Nacrta odluke.

- (88) S obzirom na navedeno EDPB bi očekivao da se na obradu podataka koju provode braziliska tijela za progon kaznenih djela iz Zakona br. 14.197 primjenjuje režim primjenjiv na njihov pristup i korištenje tih podataka u svrhe kaznenog progona kako je opisan u poglavlju 3.2. Nacrta odluke te da su stoga primjenjiva ista razmatranja o zaštiti podataka koja su navedena u poglavlju 3.1. ovog Mišljenja. EDPB stoga traži od Komisije da u Nacrtu odluke razjasni je li obrada podataka u vezi s progonom kaznenih tijela iz Zakona br. 14.197 zaista uređena režimom zaštite podataka koji se primjenjuje na aktivnosti kaznenog progona ili drugim režimom. Ako se radi o potonjem, EDPB poziva Komisiju da dodatno pojasni pravila zaštite podataka koja se primjenjuju na kazneni progon tih kaznenih djela u svrhe nacionalne sigurnosti.

3.2.2. Pravni okvir za nacionalnu sigurnost

- (89) Kodificirani pravni okvir na kojem se temelje zaključci Nacrta odluke iz poglavlja o pristupu vlade u „svrhe nacionalne sigurnosti” sastoji se od Zakona br. 14.197 iz 2021., Zakona br. 9.883 od 7. prosinca 1999. o uspostavi brazilskog obavještajnog sustava i povezanog Dekreta br. 4.376 iz 2002. Posljednja dva zakonodavna akta uspostavljaju brazilski obavještajni sustav (*Sistema Brasileiro de Inteligência*; SISBIN) i njegovo funkcioniranje. Popraćeni su obvezujućim Predsjedničkim dekretom br. 8.793⁷² iz 2016., u kojem se definira nacionalna obavještajna politika (*Política Nacional de Inteligência*), kao i LGPD-om iz 2018.
- (90) U Predsjedničkom dekretu br. 8.793 iz 2016. opisani su predmet, ciljevi i ograničenja nacionalne obavještajne politike. Svrha je aktivnosti na temelju tog dekreta prikupljanje i širenje znanja nadležnim tijelima o činjenicama i situacijama do kojih dolazi unutar ili izvan državnog područja, a koje imaju izravni ili potencijalni utjecaj na postupak donošenja odluka, vladine mjere i sigurnost društva i nacionalnu obavještajnu djelatnost. S obzirom na navedene okolnosti, obavještajni podaci odnose se na sve informacije i podatke koji su potrebni i koji se obrađuju kako bi se olakšao postupak donošenja odluka izvršne vlasti u tom području.
- (91) U skladu s pravnom osnovom SISBIN-a kako ju je izložila Komisija, SISBIN i njegovi subjekti osnovani su kao ključni mehanizmi za provedbu nacionalne obavještajne politike te su stoga zaduženi za provedbu aktivnosti koje se odnose na područje nacionalne sigurnosti te javne sigurnosti i zaštite demokratskih institucija. U tu svrhu SISBIN omogućuje razmjenu znanja i integrirano planiranje aktivnosti⁷³. Stoga se čini da pojam nacionalne sigurnosti u Brazilu u odnosu na aktivnosti SISBIN-a nije ograničen samo na kaznena djela kodificirana na temelju Zakona br. 14.197, već bi se mogao smatrati sastavnim dijelom šireg pojma nacionalne obavještajne djelatnosti.
- (92) SISBIN se u trenutku osnivanja sastojao od 18 saveznih tijela, od čega 13 ministarstava, a zatim je proširen na 48 takozvanih agencija na temelju Dekreta br. 11.693 od 6. rujna 2023. o

⁷² Vidjeti uvodnu izjavu 199. Nacrta odluke.

⁷³ Odjeljak 5. Predsjedničkog dekreta br. 8.793 o imenovanju SISBIN-a i integriranih tijela, razmjeni znanja unutar SISBIN-a i integriranom planiranju suradnje među članovima SISBIN-a kao instrumenata za provedbu nacionalne obavještajne politike.

organizaciji i funkcioniranju SISBIN-a⁷⁴. EDPB napominje da u suradnji u okviru SISBIN-a sudjeluju tijela koja nisu klasične sigurnosne institucije, kao što su Ministarstvo znanosti (članak 4. točka IV.), Ministarstvo poljoprivrede (članak 4. točka XV.) i Ministarstvo energije (članak 4. točka XVIII.), kao i Državno odvjetništvo (članak 4. točka XIX.).

- (93) Dok se Dekretom br. 4.376 iz 2002. od Savjetodavnog vijeća brazilskog obavještajnog sustava zahtijeva da predloži opće standarde i postupke za razmjenu „znanja i komunikacije” u okviru SISBIN-a⁷⁵, Dekret br. 11.693 iz 2023. upućuje na središnje tijelo SISBIN-a kao odgovorno za pružanje tehničkih alata⁷⁶ za dijeljenje informacija, podataka i znanja te opisuje dijeljenje i upotrebu podataka dobivenih od tijela SISBIN-a. Međutim, u Nacrtu odluke Komisije ne navode se daljnje informacije o tim pravilima ili pravnim standardima koje izdaje središnje tijelo, npr. kad tijela SISBIN-a međusobno dijele osobne podatke.
- (94) Osim toga, čini se da postoje razlike u pojmovima osjetljivosti podataka, jer je prema relevantnom zakonu kojim se uređuju aktivnosti SISBIN-a pojam osjetljivosti povezan sa stupnjem povjerljivosti koji se dodjeljuje informacijama⁷⁷, i ograničavanja svrhe u usporedbi s općim načelima OUZP-a⁷⁸.
- (95) Kao što je već prethodno objašnjeno, u članku 4. točki III. podtočkama od (a) do (c) LGPD-a, koji je kodificiran tek nakon osnutka SISBIN-a i uspostave nacionalne obavještajne politike, aktivnosti obrade podataka koje se provode isključivo u svrhe javne sigurnosti, nacionalne obrane i državne sigurnosti izuzimaju se iz primjene LGPD-a, osim kad je riječ o utvrđenim općim načelima zaštite podataka.
- (96) Kako Komisija ističe u Nacrtu odluke, sveobuhvatni okvir brazilskog Ustava i sudjelovanje Brazila u Međuameričkom sudu za ljudska prava čine pravni okvir za pristup vlade u nacionalne obavještajne svrhe. EDPB primjećuje i da presude brazilskog Saveznog vrhovnog suda imaju važnu ulogu u definiranju pravnog okruženja⁷⁹. Dosadašnje presude Vrhovnog suda sažete su i relevantna podrška za unapređenje zaštite osobnih podataka u skladu s brazilskim Ustavom. Ujedno treba napomenuti da se u presudama Vrhovnog suda ne navode niti utvrđuju opća apstraktna pravila zaštite podataka za obradu osobnih podataka, već se tumače odredbe i načela Ustava i LGPD-a.
- (97) EDPB ima na umu da je brazilskim savezним državama dano široko diskrecijsko pravo pri definiranju pitanja nacionalne sigurnosti, čime se omogućavaju izuzeća zbog nacionalne sigurnosti prilikom obrade osobnih podataka. U tom kontekstu, EDPB podsjeća na definiciju Europskog suda za ljudska prava prema kojoj se prijetnje nacionalnoj sigurnosti moraju prema

⁷⁴ Vidjeti uvodnu izjavu 202. Nacrta odluke.

⁷⁵ Vidjeti članak 7. točku II. Dekreta br. 4.376.

⁷⁶ Vidjeti članak 10. točku XI., dostupno na https://www.planalto.gov.br/ccivil_03/_ato2023-2026/2023/decreto/d11693.htm (26. rujna 2025.).

⁷⁷ Vidjeti Dekret br. 8.793 iz 2016., Dekret br. 11.693, uvodnu izjavu 204. Nacrta odluke.

⁷⁸ Vidjeti članak 6. točku I. LGPD-a koja se odnosi na legitimne i posebne svrhe, dok se OUZP-om zahtijevaju zakonite i određene svrhe.

⁷⁹ Vidjeti uvodnu izjavu 203. Nacrta odluke.

svojoj prirodi, ozbiljnosti i posebnim okolnostima razlikovati od općih rizika za javnu sigurnost ili od ozbiljnih kaznenih djela⁸⁰.

- (98) Prema shvaćanju EDPB-a, podaci koje obrađuju tijela SISBIN-a obuhvaćeni su izuzećem iz članka 4. točke III. LGPD-a samo ako se obrada provodi *isključivo* u svrhe javne sigurnosti, nacionalne obrane i državne sigurnosti. Čini se da se to primjenjuje posebno na aktivnosti središnjeg tijela SISBIN-a, Brazilsku obavještajnu agenciju (ABIN). Slijedom navedenog, osim ako subjekt SISBIN-a djeluje u ime ABIN-a u jednu od navedenih svrha, LGPD se primjenjuje u cijelosti.
- (99) EDPB poziva Komisiju da potvrdi to shvaćanje te da u Nacrtu odluke opiše i točnije objasni okvir pojma nacionalne sigurnosti prema brazilskom pravu, posebice u odnosu na prikupljanje i dijeljenje podataka između tijela, kao i prikupljanje i dijeljenje koje provode tijela radi aktivnosti SISBIN-a, te u odnosu na provedbu nacionalne obavještajne politike. EDPB poziva Komisiju da u vezi s navedenim pojasni i kako su izuzeća od LGPD-a u svrhe nacionalne sigurnosti povezana s izuzećem za nacionalnu sigurnost u okviru OUZP-a.

3.2.3. Daljnji prijenosi i međunarodni sporazumi

- (100) U članku 33. LGPD-a definiraju se preduvjeti za međunarodni prijenos podataka. U članku 33. točkama I. i II. LGPD-a utvrđeni su zahtjevi slični odluci o primjerenosti ili zahtjevima za dodatne zaštitne mjere u okviru OUZP-a. Ti se zahtjevi ne primjenjuju prema članku 33. točkama III., VI. i VII. LGPD-a koje se odnose na slučajeve „pravne suradnje među obavještajnim tijelima”, prijenose koji su odgovor na „obvezu u okviru međunarodnih ugovora o suradnji” i prijenose „potrebne za provedbu javne politike ili zakonom propisane javne usluge”, tj. nacionalna sigurnost i nacionalna obavještajna djelatnost. Čini se da je ta odluka u skladu s pojmom iz članka 4. točke III. LGPD-a kojom se primjena LGPD-a ograničava isključivo na njegova načela koja se odnose na pitanja javne sigurnosti, nacionalne obrane i državne sigurnosti. Stoga bi se moglo smatrati da se daljnji prijenosi u nacionalne obavještajne svrhe trebaju provoditi u skladu s općim načelima zaštite podataka LGPD-a, dok ujedno podliježu odredbama o međunarodnoj suradnji iz pravnih akata o uspostavi nacionalne obavještajne politike i SISBIN-a.
- (101) S obzirom na navedeno EDPB potvrđuje da Brazil može prenositi i prenosi osobne podatke inozemnim obavještajnim službama u svrhu suradnje ili radi provedbe nacionalne obavještajne politike u skladu s ciljem sprečavanja i utvrđivanja prijetnji na temelju prethodno spomenutog integriranog pojma sigurnosti.
- (102) Kao što je već navedeno, Komisija ističe primjenjivost sveobuhvatnog okvira brazilskog Ustava i jamstvo pravnog sredstva Habeas Data za zaštitu osobnih podataka u okviru SISBIN-a, što se primjenjuje i na daljnji prijenos u svrhu nacionalne sigurnosti. EDPB poziva Komisiju da dodatno pojasni pravnu osnovu, kao i mjere za zaštitu podataka i uvjete koje su ABIN i

⁸⁰ ESLJP, Big Brother Watch i drugi protiv Ujedinjene Kraljevine, 25. svibnja 2021., t. 350.

drugi članovi SISBIN-a obvezni uzeti u obzir prije otkrivanja osobnih podataka inozemnim partnerima u nacionalne obavještajne svrhe.

- (103) EDPB napominje i da Komisija u svoju procjenu primjerenosti nije uvrstila razmatranja o postojanju međunarodnih sporazuma sklopljenih između Brazila i trećih zemalja ili međunarodnih organizacija. Budući da LGPD ne sadržava obvezujuće zakonodavstvo, osim načela opće zaštite podataka, takvi ugovori mogu sadržavati posebne odredbe za međunarodni prijenos osobnih podataka koje posjeduje ABIN ili drugi članovi SISBIN-a trećim zemljama. EDPB smatra da bi sklapanje bilateralnih ili multilateralnih sporazuma s trećim zemljama u nacionalne obavještajne svrhe vjerojatno utjecalo na primjenjivi pravni okvir za zaštitu podataka.
- (104) EDPB stoga poziva Komisiju da razjasni postoje li takvi međunarodni sporazumi u nacionalne obavještajne svrhe i da procijeni njihov potencijalni utjecaj na razinu zaštite osobnih podataka koji se prenose iz EGP-a u Brazil u vezi s prvenstveno ocijenjenim pravnim okvirom za obradu podataka u nacionalne obavještajne svrhe.

3.2.4. Nadzor i pravna zaštita

- (105) U Nacrtu odluke o primjerenosti navode se razna tijela koja nadziru aktivnosti brazilskih tijela za nacionalnu sigurnost, a to su: (i) izvršna vlast, (ii) zakonodavna vlast, (iii) ANPD i (iv) sudbena vlast. U odnosu na ANPD, EDPB podsjeća na razmatranja i zaključke iz odjeljka 3.1.4. ovog Mišljenja, koji su i ovdje primjenjivi.
- (106) U skladu s Nacrtom odluke, Komora za vanjske odnose i nacionalnu obranu Vijeća vlade odgovorna je za nadzor nad provedbom nacionalne obavještajne politike, a Ured za institucionalnu sigurnost odgovoran je za koordinaciju aktivnosti saveznih obavještajnih službi. EDPB primjećuje da se ta kontrola odnosi samo na osiguravanje postizanja ciljeva obavještajnog sustava i njihovu provedbu, ali ne uključuje istražne ovlasti i ovlasti za izricanje sankcija, kao ni stvarnu obradu osobnih podataka.
- (107) Dužnost je Zajedničkog odbora za kontrolu obavještajnih aktivnosti (CCAI) (zakonodavna vlast) provoditi kontrolu u vezi s obavještajnim aktivnostima, što uključuje provjeru legitimnosti i djelotvornosti. EDPB pozdravlja činjenicu da su struktura i ovlasti CCAI-ja ojačane, čime se povećala transparentnost aktivnosti tijela i omogućilo mu se da ostvari pravilnu kontrolu, kao što je provođenje *post hoc* preispitivanja, revizija i kontrola operacija u tijeku. EDPB također pozitivnim ocjenjuje činjenicu da CCAI može rješavati pritužbe ispitanika u okviru svoje nadležnosti istraživanja pritužbi na kršenja temeljnih prava i jamstava.
- (108) Nadležnost sudbene vlasti da odlučuje o predmetima koje su pokrenuli građani protiv javnih tijela pozitivan je aspekt, posebno jer omogućuje sudski nadzor aktivnosti koje se provode u ime nacionalne sigurnosti, čime se osigurava usklađenost, među ostalim, s ustavnim pravima (uključujući pravo na zaštitu podataka) i LGPD-om. EDPB pozitivnim ocjenjuje činjenicu da postoji mogućnost podnošenja žalbe Saveznom vrhovnom sudu i u konačnici Međuameričkom sudu za ljudska prava.

- (109) Prema shvaćanju EDPB-a, u kontekstu nacionalnih obavještajnih aktivnosti, ispitanici imaju (i) prava sadržana u LGPD-u (prema odluci Saveznog vrhovnog suda od 15. rujna 2022.), (ii) pravo na pristup i ispravak osobnih podataka primjenom sredstva Habeas Data kao ustavne mogućnosti pravne zaštite, te (iii) pravo na naknadu za materijalnu i nematerijalnu štetu.
- (110) EDPB pozdravlja činjenicu da ta prava postoje i da se na njih može pozvati pomoću pravosudnih i administrativnih mehanizama, posebice CCAI-ja, kao i činjenicu da su te mogućnosti pravne zaštite dostupne svim pojedincima, bez obzira na državljanstvo.

4. PROVEDBA I PRAĆENJE NACRTA ODLUKE

- (111) Kad je riječ o praćenju i preispitivanju Nacrta odluke, EDPB napominje da u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije, „s obzirom na činjenicu da se razina zaštite koju osigurava treća zemlja može mijenjati, Komisija je nakon donošenja odluke na temelju [članka 45. OUZP-a] dužna periodično provjeravati činjeničnu i pravnu opravdanost utvrđenja o odgovarajućoj razini zaštite koju osigurava predmetna treća zemlja. Takva provjera se u svakom slučaju nameće kad na temelju indicija nastane sumnja u tom pogledu”⁸¹.
- (112) EDPB napominje da će se preispitivanje zaključka o primjerenosti provoditi najmanje svake četiri godine u skladu s člankom 45. stavkom 3. OUZP-a⁸².
- (113) EDPB pozdravlja činjenicu da je u uvodnoj izjavi 230. Nacrta odluke predviđeno sudjelovanje EDPB-a na sastanku u organizaciji Komisije i brazilskih tijela posvećenog preispitivanju funkcioniranja odluke o primjerenosti. Kad je riječ o uključenosti EDPB-a i njegovih predstavnika u pripremu i provođenje budućih periodičnih preispitivanja u praksi, EDPB ponavlja da bi svu relevantnu dokumentaciju, uključujući korespondenciju, trebalo dostaviti EDPB-u u pisanom obliku dovoljno prije preispitivanja.

Za Europski odbor za zaštitu podataka

Predsjednica

(Anu Talus)

⁸¹ Presuda Suda Europske unije u predmetu Schrems I, t. 76. Vidjeti i članak 3. stavak 4. Nacrta odluke.

⁸² Vidjeti uvodnu izjavu 229. i članak 3. stavak 4. Nacrta odluke.